

Svar om terskelverdier for forespurte rusmidler

Uteseksjonen mottok mandag 12. august 2019 forespørsel om å bidra med perspektiver på verdier for bruk og dosering av illegale rusmidler. Forespørselen ble gjort i forbindelse med en planlagt overføring av oppfølgingsansvaret av personer som bruker illegale rusmidler fra justis- til helsesektoren. Kartleggingen av terskelverdier gjøres i henhold til mandatet til Rusreformutvalget.

Svaret fra Uteseksjonen baserer seg på erfaringer og kunnskap fra oppsøkende arbeid i Oslo sentrum. I dette inngår oppfølgingsarbeid av klienter fra utsatte miljøer, eller klienter som selv har henvendt seg direkte til Uteseksjonen. Svaret baserer seg dermed på kunnskap om omsetning og bruk av illegale rusmidler i Oslo sentrum og andre relaterte rusnettverk.

Selve vurderingen av bruksmønster, doser og kjøp av de forespurte illegale rusmidlene er gjort etter en tverrfaglig vurdering. Dette inkluderer ulike former for erfaringskompetanse samt ulike fagkompetanser. Ved noen tilfeller har det vært tvil om praksis ved bruk og kjøp av enkelte rusmidler. I disse tilfellene har det vært ønskelig med innspill utover den kompetansen Uteseksjonen besitter. Problemstillingene har da vært drøftet med personer i aktiv rus. Dette har vært personer som enten selger eller bruker illegale rusmidler og av ulike årsaker er i kontakt med Uteseksjonen. Deres bruk og omsetning har da enten vært i forbindelse med deltagelse i åpne rusmiljø, eller andre miljøer og handelskanaler.

Resultatet av drøftingen er en gjennomgang av de forespurte rusmidlene fra Rusreformutvalget. Ved hvert enkelt rusmiddel eller medikament bruk til rus har det vært tilstrebet å gi innsikt i vurderingen som ligger til grunn for terskelverdiene på dosenes størrelse, variasjon og spesielle momenter som kan tenkes å være viktige rundt bruk og omsetning.

	Uteseksjonen	Postadresse: Maridalsveien 3 0178 Oslo	Telefon: 23 46 04 40 Telefaks: 23 46 04 69	Org.nr.: 979588933
		Leder: Børge Erdal, mob.tlf. 913 40 462, e-post: borge.erdal@vel.oslo.kommune.no E-post: postmottak.us@velferdsetaten.oslo.kommune.no Web: www.uteseksjonen.no		

Vedrørende begrepsbruken refereres det til omsetning og bruk relatert til ulike markeder. Gatemarkedet defineres som det samlede markedet i de åpne rusmiljøene i Oslo sentrum utgjør. Det illegale markedet er generelt for markedet for rusmidler. Begrepet inkluderer gatemarkedet og andre miljøer eller arenaer for omsetning.

Hilsen

Ola Svantorp Tveiten

Sykepleier, Uteseksjonen

De spesifikke rusmidlene

Heroin

Den minste vanlige brukerdose heroin er et kvart gram. I praksis er dette en omtrentlig dose på 0,2 gram. Ved påbegynt toleranseutvikling vil brukeren øke dosen utover dette med flere slike brukerdoser, og dermed forekommer kjøp av to eller flere 0,2 gram doser. Dette kan sees hvor en bruker kjøper tre 0,2 gram doser for å kunne ha et forbruk på 0,3 gram fordelt på to inntak. Grunnet toleranseutviklingen eksiterer det et betydelig marked for 0,5 gram som minste brukerdose. Derfor er i praksis både 0,2 og 0,5 gram to aktuelle doser i nedre grense for hva som er å betrakte som vanlig til eget forbruk.

Ved avhengighet til heroin følger behov for hyppigere inntak enn flere andre narkotiske stoffer. I nedre grense av forbruk ved en viss avhengighet medfører inntak av stoffet to ganger i døgnet. God kvalitet på heroindosen og mindre grad av tilvenning hos brukeren er en forutsetning for fravær av abstinenser. Et typisk forbruk under slike forutsetninger er 0,2 gram heroin morgen og kveld. Et slikt forbruk av heroin har en glidende overgang hvor inntak kan forekomme opp mot tre til fire ganger i døgnet. Brukeren har da utviklet, eller vil på sikt utvikle, en toleranse for heroin. Et slikt forbruk er etter Uteseksjonens vurdering synonymt med alvorlig avhengighet. Innkjøp av heroin til et slikt forbruk på mer enn en til to inntak i døgnet vil medføre handel med større doser. Normalt for et slikt forbruk vil være kjøp av enkeltdoser på 1 gram eller døgndose på 5 gram.

Den øvre brukerdosen av heroin som omsettes vurderes til å være 5 gram. Dosen synes sjeldnere omsatt i gatemarkedet. Straffeansvaret som følger med å bli tatt av politiet med en slik dose er antageligvis forklaringen. Omsetningen av heroindoser på 5 gram er derfor mer skjult. Til tross for straffeansvaret er dosen aktuell grunnet betydelig kvantumsrabatt. Prisen for en dose heroin på 5 gram varierer per dags dato fra 2000 til 2400 kr. Sammenlignet med prisen for 1 gram på 800 til 1000 kr skaper det et betydelig økonomisk insentiv for kjøp av dose på 5 gram. Økonomi og anledning til å handle heroin i denne størrelsen gir etter Uteseksjonens skjønn økt forbruk. Dermed fremstår denne dosen aktuell med tanke på utvikling av avhengighet til stoffet.

Gjennomsnittlig brukerdose: 0,5 gram. Varierer fra 0,2 til 1 gram.

Vanlig forbruk per døgn: 1 gram. Varierer fra 0,5 til 3 gram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: Enten 0,2 eller 0,5 gram. Varierer fra 0,2 til 5 gram.

Spesielle momenter:

Argumentet for dose på 5 gram til eget forbruk forutsetter at heroinet er pakket som en enkelt dose. Potensielt har denne dosen en todelt funksjon som inkluderer både eget forbruk og videresalg. Dosen kan deles hvor halve dosen kan dekke brukerens døgnforbruk. Den andre halvparten kan brukes til å finansiere bruken gjennom videresalg. Grunnet kvantumsrabatten ligger det fortjeneste i salg av mindre doser. Derfor vil innpakning være avgjørende for å tolke om dosen på 5 gram er til eget forbruk eller også er ment for videresalg. Hvis dosen er oppdelt underbygger dette sannsynligheten for videresalg. Motsatt kan forpakning hvor hele dosen er samlet tale for sannsynligheten for egen bruk.

Amfetamin, metamfetamin og parametoksymetamfetamin

Gatemarkedet for amfetamin synes i praksis ikke å skille mellom de ulike variantene av stoffet. Selv om metamfetamin er etterspurt og brukes som begrep, er det sannsynligvis amfetamin eller blanding av amfetamin og metamfetamin brukere får kjøpt. Gatemarkedet kan tenkes å på sikt forandre seg grunnet den spesifikke etterspørselen av metamfetamin fra enkelte brukere. Uteseksjonen er også kjent med at tilbud av det som trolig er metamfetamin forekommer i enkelte nettverk eller tilbys unntaksvis av enkeltpersoner. Til tross for dette virker etterspørselen og det marginale tilbudet å være utilstrekkelig for å trekke ren metamfetamin inn i gatemarkedet. Derfor inkluderes metamfetamin under omtale av amfetamin da gatemarkedet fremstår som representativt for andre markeder. Videre inkluderes parametoksymetamfetamin (PMMA) i begrepet amfetamin. Uteseksjonen er per dags dato ikke kjent med at det eksisterer noe eget marked spesifikt for PMMA. Når stoffet er i kontakt med gatemarkedet og Uteseksjonens målgrupper, synes det å være som forurensning av amfetamin.

Ved bruk av amfetamin hvor stoffet er brukerens sekundære rusmiddel kan dosene være noe mindre. Typisk for slik bruk er inntak amfetamin i sammenheng med sentraldempende rusmidler. Dosene som brukes virker motivert av ønske om å motvirke for sterk sedasjon. Typisk for slik bruk kan være inntak av 0,1 til 0,2 gram amfetamin sammen med andre

rusmidler. Slik bruk gjøres naturligvis også på bakgrunn av stoffets euforiske virkning. Denne dynamikken i bruk av amfetamin fremstår som forholdvis vanlig blant brukere etter hva Uteseksjonen erfarer. Amfetamins gunstige prisutvikling for kjøper kan tenkes å ha økt den minste tilgjengelige dose i gatemarked slik at både inntak og kjøp av doser på 0,5 og 1 gram er vanlig.

Bruken av amfetamin hvor stoffet er brukerens primære rusmiddel trekker forbruket og størrelsen på dosen opp. Ved amfetamin som primære rusmiddel er bruken ofte syklisk. Slik bruk bærer preg av en dynamikk hvor brukeren søker å vedlikeholde den første dosens euforiske virkning. Slikt inntak blir praktisk mulig med kjøp av doser på 5 gram for inntak over noen dager. I tillegg har en liten, men relativt ekstrem brukergruppe, et høyt forbruk av amfetamin som sitt primære rusmiddel. Brukere i denne kategorien synes å bruke større doser over betydelig kortere tid.

Amfetamin har også en uttalt kvantumsrabatt ved kjøp av dose på 5 gram. Prisen for 5 gram amfetamin skal per dags dato være mellom 800 til 1000 kroner i gatemarkedet. Sammenlignet med prisen for laveste tilgjengelige dose amfetamin i samme marked koster 0,1 gram opp mot 100 kroner. Dette synes å tilrettelegge for en norm hvor øvre dose til eget forbruk er opp mot 5 gram.

Gjennomsnittlig brukerdose: 0,5 gram. Varierer fra 0,1 til 1 gram.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 2,0 gram. Varierer fra 0,2 til 5 gram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 0,5 eller 1 gram. Varierer fra 0,1 til 5 gram.

Spesielle momenter:

Dose ment for bruk forutsetter at den ikke er delt opp i mindre doser. Generelt for amfetamin i gatemarkedet er at stoffet har dårlig rykte for å ofte være blandet ut. Det virker forholdvis vanlig å blande ut stoffet for videresalg i mindre doser. På bakgrunn av dette virker større mengde amfetamin pakket i som en dose å tale for eget forbruk. Flere doser pakket enkeltvis gjør at salg virker sannsynlig. Kjøp av flere mindre doser fremstår lite hensiktsmessig for å dekke eget forbruk da brukeren i så tilfelle ikke har benyttet seg av kvantumsrabatten man får ved å kjøpe en dose på 5 gram.

Kokain

Bruk av kokain virker å være konsentrert rundt dose på 1 gram. Kokain blir beskrevet som dyrt å bruke grunnet stabil høy pris og kort virkningstid. Dette synes å forklare en stabil norm for dose på 1 gram til kjøp for eget bruk. Den korte virkningstiden for kokain gjør også at bruken vil være preget av hyppige inntak av en mindre del av dosen. Således vil en brukerdose bli brukt over noe tid. Dosens størrelse må derfor ses i sammenheng med tidsrommet den er ment for å vare. Standard brukerdose i salg i gatemarkedet synes å være 1 gram. Den gjennomsnittlige bruken synes derfor å være relatert til 1 gram. Eventuelt kan en halv slik dose handles for et mindre inntak på 0,5 gram.

Ved større forbruk vurderes det å være hensiktsmessig for brukeren å handle to doser på 1 gram. Forbruk over dette vil normalt bety innkjøp av doser på 5 gram. I praksis skal dette være sjeldent for gatemarkedet, men forekommer. For andre økonomisk sterke kundegrupper vil trolig dette være mer aktuelt og i andre markeder.

Gjennomsnittlig brukerdose: 1 gram. Varierer fra 0,5 til 2 gram.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 2 gram. Varierer fra 1 til 3 gram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 1 gram. Varierer fra 0,5 til 5 gram.

Spesielle momenter:

Koking av kokain for å konvertere kokain til base form virker å være en noe økende trend. Hensikten med konverteringen er å gjøre stoffet egnet for røyking. Prosessen skal normalt fjerne urenheter fra dosen. Det gjør at dosen med kokain blir mindre, men renere. Denne praksisen gjør innkjøp av doser fra 1 gram og oppover aktuell. Skulle en bruker påtreffes med en dose over 1 gram kan det ikke utelukkes at dette er til eget forbruk om vedkommende har til hensikt å konvertere dosen til kokain base.

LSD

Til bruk virker betegnelsen «lapp» og være mest betegnende for en brukerdose. Normalt blir virkestoffet dryppet med pimpet på en liten papirlapp med et motiv. Dette gjøres enten før eller i forbindelse med salg. Derfor omtales brukerdose som «lapp» selv om styrkegraden på en slik dose kan variere.

Laveste dose skal være på mellom 100 og 120 mikrogram. Dosen tilsettes da gjerne fra en flaske med kjent blandingsforhold. En dose på en lapp betegnes av enkelte som «mikrodott». Med en slik dose skal det holde med ett enkelt inntak. Eventuelt kan erfarne brukere innta en til to slike doser avhengig av ønsket intensitet på rusen.

For større doser på lapper skal de kunne variere opp til rundt 240 mikrogram. For det kreves sterke oppløsning LSD. Dosene refereres gjerne til som «Hoffmann». Utføringen er at det fort kan bli vanskelig å få tilstrekkelig mengde LSD på en papirlapp. For doser over anslagsvis 200 til 300 mikrogram brukes derfor sukkerbiter. Årsaken skal være at sukkerbiter absorberer større mengde væske og dermed gi større dose. Det fremstår som usikkert hvor vanlig slik praksis er da større inntak ikke anses som hensiktsmessig for bedre rusopplevelse.

Gjennomsnittlig brukerdose: 1 lapp. Varierer fra 1 til 2 lapper

Vanlig forbruk per døgn: 1 lapp. Varierer fra 1 til 3 lapper.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 1 lapp. Varierer fra 1 til 3 lapper.

Spesielle momenter:

LSD i flytende form utover dose på 500 mikrogram indikerer sannsynligvis intensjon om å selge. Begrunnelsen er at flytende form er egnet for videresalg. Det er heller ikke angitt noen doser til eget forbruk utover 500 mikrogram.

Cannabis

Vurdering av doser for bruk og kjøp av hasj og marihuana viste relativt like forhold mellom de to stoffene. Derfor skilles det ikke mellom de to stoffene på forbruk, kjøp og doser.

Ulikhetene mellom hasj og marihuana kommer til syne i vurderingen av de større dosene som selges til eget forbruk. Vanlig for marihuana er «bag» på mellom 3 og 3,5 gram. Hasj selges mer typisk i større doser på 5 og 10 gram. Vedrørende cannabisfrø og syntetiske cannabinoider vurderes de til mindre fremtredende i cannabismarkedet. Stoffene er derfor ikke vurdert da de ikke fremstår som aktuelle.

Videre viste vurderingen variasjon i forbruk blant ulike typer brukere. Deres ulike bruksmønster synes å forklare variasjonen. Enkelte brukere har lavt døgnforbruk med små inntak. Dette gir norm for små doser ved kjøp og forbruk. På den andre siden kan brukere med

et lavt døgnforbruk også handle doser likt brukere med et høyt. Forskjellen er da tidshorisonten dosen er ment for å dekke og at de handler for lengere tids bruk. Dette mønsteret forklares av at brukere ofte ønsker færre møter eller mindre kontakt med selger. På den måten prøver brukerne å minimere risikoen for å bli tatt av politiet i forbindelse med handel. Dynamikken i denne brukergruppen forklarer hvorfor både små gjennomsnittlige brukerdoser og større doser påregnet eget forbruk for lengere tid er vanlig.

På motsatt side av skalaen for bruk har de to stoffene flere storforbrukere. Disse brukerne har gjerne et forbruk av cannabis per døgn som tilsvarer det brukere med et lavt døgnforbruk bruker på en uke. Dynamikken i deres forbruk gjør innkjøp av relativt store doser til eget forbruk sannsynlig. Dosene vil da være ment for kortere tid og frekvensen på kjøp antas å være høyere. Denne brukergruppens eventuelle forbruk over tid er vurdert til å være for ekstrem til å inkluderes i det øvre sjiktet for hva som kan forsvares til å være til eget forbruk. Begrunnelsen er at dette antageligvis vil være doser som i stor grad også kan dekke salgs mot brukergrupper som har et lavere forbruk.

Cannabis vurderes videre til å ha en større sosial dimensjon enn andre illegale rusmidler. Dette er også en faktor som synes å kunne sannsynliggjøre kjøp og bruk av større doser. Dosen vil i så tilfelle være ment for å dekke enkeltinntak eller inntak over en kort periode for flere personer.

Gjennomsnittlig brukerdose: 1 gram. Varierer fra 0,5 til 3,5 gram.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 1-2 gram. Varierer fra 1 til 7 gram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 3,5 gram. Varierer fra 1 til 10 gram.

Spesielle momenter:

For større doser cannabis gjelder samme prinsipp med innpakning i store doser. Skal større mengde tolkes som til eget forbruk kreves det at de er pakket i større doser. Etter angitte doser for bruk og kjøp vil det være to eller tre 3,5 gram doser. Eventuelt to 5 gram doser.

GHB, GBL og 1,4-butandiol

Utgangspunktet for doseberegningen gjøres etter den formen som er mest utbredt i gatemarkedet og blant Uteseksjonens målgrupper. Normalt omsettes disse stoffene i flytende

form og ikke i pulverform. Fremstilling av stoffene i flytende form eller utblanding av pulver medfører usikkerhet rundt styrkegraden på dosen. Vurderingen av doser for GHB, GBL og 1,4-butandiol viste liten variasjon seg imellom stoffene og dosering. Dosene vurderes derfor under ett da gatemarkedet normalt sett ikke skiller mellom dem.

Vanlig dose for enkeltinntak er mellom 2 og 5 milliliter. Dette gir antageligvis variasjon av virkestoff på mellom 0,5 til 5 gram. Denne variasjonen styrkes ytterligere da inntak per gang ofte kan variere fra rundt 2 opp til 5 milliliter. Dosen måles da gjerne ut ifra en bruskork i plast og justeres på øyemål med antagelse om hvor sterk dosen er. Oppfatning om den store variasjonen i styrke synes bekreftet av hyppigheten av overdoser på stoffene.

Uteseksjonen er av den oppfatning at den vanligste formen for omsetning av stoffene er inntil 1 desiliter. Denne størrelsen gir et høyt antall brukerdoser. Den praktiske følgen er en lav terskel for videresalg eller deling av stoffene med andre. Salg av doser over 1 desiliter forekommer antageligvis til eget bruk. Likevel fremstår doser over 1 desiliter som sårbare for å bli delt med andre. Dermed veier risikoen for videresalg tyngre enn at slike doser kan forsvares til eget forbruk.

Gjennomsnittlig brukerdose: 5 milliliter. Varierer fra 2,5 til 10 milliliter.

Vanlig forbruk per døgn: 15 milliliter. Varierer fra 5 til 30 milliliter.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 1 desiliter. Varierer fra 5 milliliter til 1 desiliter.

Khat

Omsetning av khat gjøres i form av bunter. En bunt kan variere fra 125 til 250 gram.

Utgangspunktet for vurderingen er at bunter som selges i det illegale markedet er på rundt 125 gram. En gjennomsnittlig brukerdose består av to bunter. Det betyr at en gjennomsnittlig brukerdose nå er på 250 gram.

Markedet for khat virker å være lite og utilgjengelig sammenlignet med marked for andre rusmidler. Dette resulterer i begrenset informasjon om bruk og omsetning av stoffet.

Vurderingen som er gjort er ment å dekke rekreasjonsbrukere og tyngre brukere av khat.

Imidlertid er den største usikkerheten knyttet til de øvre brukerdosene. Dette gjelder særlig for

kjøp til eget bruk i større doser. Vurderingen kan ikke utelukke at storforbrukere kjøper inn i større mengder enn angitt for å dekke eget bruk.

Gjennomsnittlig brukerdose: 250 gram. Varierer fra 125 til 750 gram.

Vanlig forbruk per døgn: 250 gram. Varierer fra 125 til 750 gram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 250 gram. Varierer fra 125 til 750 gram.

Spesielle momenter:

Khat i tørket form skal ha høyere styrkegrad enn khat med ferske blader og stilker.

Brukerdosene skal per dags dato normalt komme i tørket form. Det må omtrent det dobbelte til av khat i fersk form for virkning lik den tørkede formen.

Psilocin/psilocybin (sopp)

Bruken av psilocin/psilocybin er i hovedsak vurdert til å være rekreasjonsbruk. Det gir et mer sporadisk brukermønster og med større variasjon etter individuelle preferanser, tilgang til rusmiddelet og kvalitet på doser. Vurdering av doser og forbruk er derfor å betrakte som svært usikker.

Gjennomsnittlig brukerdose: 20 gram. Varierer fra 20 til 50 gram.

Vanlig forbruk per døgn: 20 gram. Varierer fra 20 til 150 gram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 20 gram. Varierer fra 20 til 150 gram.

Medikamenter bruk til rus i reseptgruppe A

Buprenorfin

Medikamentene Subutex, Buprenorphine og Suboxone er de aktuelle medikamentene med virkestoffet buprenorfin. Bruk av medikamentene blir beskrevet i ulike arenaer og ikke utelukkende i gatemarkedet. Dette beror antageligvis på at medikamentet deles ut i forbindelse med substitusjonsbehandling i ulike sammenhenger. For så å lekke videre ut til det illegale markedet, eller personer nær den opprinnelige brukeren som medikamentet var forskrevet til.

Den laveste dosen tar utgangspunkt i laveste styrkegrad på tabletter og er per dags dato på 2 milligram. Bruk av medikamentet i denne styrkegraden til rus beskrives som forholdsvis sjelden. Vanligst for bruk og kjøp er tabletter på 8 milligram. Variasjonen i dose synes her å være relatert til inntaksmåte. Intravenøs injisering vil gi sterkere sammenlignet med knusing og inhalering for opptak via slimhinnene i nesene. Sistnevnte inntaksmåte vil kreve noe høyere dose for tilsvarende virkning som ved injisering.

Et annet bruksområde som gir et økt forbruk er bruken av medikamentene som avbrekk fra avhengighet til opioider. I den sammenheng er det ikke uvanlig å handle hele pakker med tabletter med syv tabletter per pakke. Øvre grense for hva som er vanlig å få utlevert av forskrevet buprenorfin skal være to pakker med syv tabletter i hver. Den øvre grensen for kjøp til eget forbruk er satt til normalt største tilgjengelige antall tabletter fra emballasje i salg i gatemarkedet.

Gjennomsnittlig brukerdose: 8 milligram. Varierer fra 2 til 24 milligram.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 8 milligram. Varierer fra 8 til 32 milligram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 8 milligram. Varierer fra 1 til 14 tabletter.

Flunitrazepam

Flunitrazepam er i særstilling blant benzodiazepinene. Både medikamentene Flunipam og Rohypnol har blitt trukket fra det legale markedet, og selges derfor sjeldent i gatemarkedet. Medikamentene er imidlertid å betegne som svært ettertraktede, og er dermed betydelig dyrere enn andre benzodiazepiner. Prisingen av medikamentene i illegal handel virker å samsvare med den sjeldne forekomsten. Dette virker å ha direkte innvirkning på brukerdosene som er mindre enn ved bruk av andre benzodiazepiner.

Gjennomsnittlig brukerdose: 1 milligram. Varierer fra 1 til 5 milligram.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 2 milligram. Varierer fra 1 til 5 milligram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 1 milligram. Varierer fra 1 til 5 milligram.

Spesielle momenter:

Betydelige avvik fra brukerdosene skyldes antageligvis tilgang på innsmuglede tabletter. Eventuelt kan tilgang på høyt antall Rohypnol tabletter indikere unødvendig stor forskrevet

dose etter godkjenningsfritaket for medikamentet. Skulle en person være i besittelse av større doser Rohypnol kan dette være indikasjon på videresalg av medikamentet. Begge medikamentene er lukrative i salg da de gir betydelig mer inntjening sammenlignet med andre benzodiazepiner. Mistanke om salg synes forsterket om tablettene er av 2 milligram styrke og i større mengde. Tabletter på 2 milligram skal etter Uteseksjonens kunnskap ha blitt trukket fra markedet for en lengere tid siden. I tilfeller hvor tabletter av denne styrken omsettes er det sannsynligvis fra illegal produksjon.

Metadon

Metadon fra de ulike produsentene omsettes illegalt og er antageligvis primært lekkasje fra det legale markedet. Grunnet de ulike styrkegradene på Metadondosene, bør milligram benyttes fremfor mengde. Et slikt mål vil sannsynligvis også kunne brukes på Metadontabletter om denne formen skulle bli økende tilgjengelig i gatemarkedet. Vurderingen rundt doser til bruk er todelt. Ved injisering av Metadon trengs en mindre mengde for å gi betydelig virkning sammenlignet med å innta dosen gjennom munnen. Dette gir et lavere forbruk enn det forpakningen åpner for. Vanlig for slik bruk og omsetning er at deler av en forskreven dose Metadon selges. Eventuelt kan hele dosen, en flaske selges og brukeren kan bruke flere mindre doser intravenøst over tid.

Øvre del av referanseområdet forklares med hvilke doser som er mest tilgjengelig i gatemarkedet. Typisk for største dose er å handle en hel flaske Metadon av høyeste styrkegrad. Normalt vil dette slik omsetningen er i gatemarkedet være en flaske Metadon på 120 milligram.

Gjennomsnittlig brukerdose: 60 milligram. Varierer fra 20 til 120 milligram.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 80 milligram. Varierer fra 20 til 120 milligram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 60 milligram. Varierer fra 60 til 120 milligram.

Spesielle momenter:

Salg av Metadon blir beskrevet av selgere som komplisert. Årsaken skal være samvittighetskvaler rundt salg til uerfarne eller skjødesløse kjøpere. Inntak ved intravenøs injeksjon av Metadon kan være farlig grunnet økt risiko for overdose.

Morfinsulfatpentahydrat

Medikamentene Dolcontin, Malfin og Morfin er de som oftest opptrer i gatemarkedet med virkestoffet morfinsulfatpentahydrat. Medikamentene selges da enten enkeltvis som løse tabletter, eller blisterpakninger i mindre mengder. Handel med foreskrevne medikamenter forekommer. Innsmuglede medikamenter synes å forekomme i større grad enn medikamenter fra det legale markedet. Per dags dato virker omsetningen av disse medikamentene å være sporadisk i gatemarkedet. Derfor er det usikkert om vurderingen dekker alle brukergruppene godt nok.

Variasjonene ved kjøp av tabletter til eget bruk er vanskelig å beregne. Bruk av ulike morfinmedikamenter til rus fremstår veldig sporadisk og er i stor grad bestemt av tilgjengelighet. Medikamentene selges legalt i relativt store forpakninger opp til hundre tabletter per pakke. Store forskrivninger kan forklare hvorfor en mindre mengde tabletter lekker ut i det illegale markedet. De store forpakningene gjør det problematisk å vurdere hvor grensen mellom kjøp til eget forbruk og videresalg går.

Gjennomsnittlig brukerdose: 100 milligram. Varierer fra 100 til 200 mg.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 200 milligram. Varierer fra 200 til 400 mg.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 200 milligram.

Oksykodon

Medikamentene OxyContin, Oxycodone og Reltebon depot er de mest aktuelle for virkestoffet oksykodon/oksykodonhydroklorid. Disse medikamentene er etterspurt i gatemarkedet, men forekommer svært sjeldent. Antageligvis er forholdet mellom etterspørsel og tilgjengelighet såpass skjev at medikamentene ikke når gatemarkedet i særlig grad. Dette gjør at det ikke har vært mulig å vurdere gjennomsnittlig brukerdose eller norm for kjøp. Det er indikasjoner på at norm for bruk til rus på rundt 20 milligram er vanlig da lavere doser av medikamentene antageligvis foreskrives oftere. Brukere av medikamentene oppgir at tabletter opp mot 80 milligram kan anses som sterke.

Tramadolhydroklorid

Medikamentene Nobligan og Tramadol med virkestoffet tramadolhydroklorid virker i liten grad å omsettes i gatemarkedet. Etterspørselen synes sporadisk men forekommer. I tillegg til dette virker etterspørselen etter disse medikamentene å være større enn tilgjengeligheten. Dette underbygger mistanke om at det kan være andre salgskanaler utenfor gatemarkedet. I så tilfelle kan tilbudet av disse medikamentene i gatemarkedet utvikle seg på sikt.

Medikamenter bruk til rus i reseptgruppe B

Benzodiazepiner

De mest utbredte medikamenter i reseptgruppe B til rusbruk er, etter Uteseksjonens skjønn, benzodiazepinene diazepam, alprozalam, oksazepam, nitrazepam og klonazepam.

Utgangspunktet for vurdering av bruken er omsetningen av enkeltabletter i gatemarkedet. Normert pris for enkeltabletter benzodiazepiner i gatemarkedet er 20 eller 25 kroner per tablett. Vanlig transaksjon for benzodiazepiner er fire eller fem tabletter for 100 kroner. I disse tilfellene selges ofte tablettene enkeltvis ut av sin forpakning. Slike mengder tabletter dekker sjiktet for de som har et lavere forbruk av benzodiazepiner

Selges tablettene i blisterpakning selges gjerne ett brett med tabletter på ti av gangen. Eventuelt kan hele pakken med inneholdende flere brett med tabletter. Ved handel av pakker med flere tabletter ligger det også en kvantumsrabatt for kjøper og det er ikke uvanlig at en pakke med 20 tabletter fordelt på to brett selges for mellom 150 og 200 kroner. Av erfaring bidrar kjøp i større mengder til å øke forbruket. Mulighetene for et større forbruk og god toleranse for virkestoffet gjør at kjøp av tabletter i denne mengden anses for å være til eget forbruk. Denne dynamikken underbygger vurderingen om at det er emballasjens størrelse og utforming som er av betydning for brukermønster og kjøp. På bakgrunn av dette anses den største tilgjengelige pakningsstørrelsen fra de legale markedet som en øvre grense ved kjøp til eget forbruk.

Gjennomsnittlig brukerdose: 2 tabletter. Varierer fra 1 til 10 tabletter.

Gjennomsnittlig forbruk per døgn: 5 tabletter. Varierer fra 2 til 20 tabletter.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 4 til 5 tabletter. Varierer fra 4 til 100 tabletter.

Spesielle momenter:

Valium 10 milligram («blåvalium») tabletter er i utgangspunktet dobbelt så sterke som legale diazepamtabletter. Disse tablettene omsettes regelmessig i gatemarkedet. Grunnet deres styrkegrad bør det vurderes om denne typen tabletter skal ha samme forutsetninger for å bli tolket som til eget bruk som 5 milligram tabletter.

Pregabalin

Medikamentet Lyrica med virkestoffet pregabalin er per dags dato å regne som et relativt utbredt medikament for bruk til rus. Medikamentet synes å bli omsatt fra sporadisk til jevnlig i gatemarkedet. Medikamentet brukes også blant andre grupper enn grupper som typisk handler i gatemarkedet da medikamentet trolig har lekket fra det legale markedet. På bakgrunn av at salget av Lyrica fremstår som mer tilfeldig, gjør at også bruken av medikamentet deretter. Vesentlig for bruk i forbindelse med gatemarkedet er at Lyrica inntas sammen med andre rusmidler. Dette kan bero på at medikamentet inntil nylig var i reseptgruppe C, og hadde rykte på seg for å interagere med andre rusmidler. En gjennomsnittlig brukerdose synes i den sammenheng å være mellom 300 og 600 milligram, og variere fra 150 til 900 milligram hos ulike brukere.

Oppsummering

Stoffer som ikke er omtalt som kan være aktuelle er metylendioksymetamfetamin (MDMA), ulike varianter av fentanyl, ketamin og andre hallusinogene stoffer. Årsaken til at disse ikke er omtalt er at stoffene ikke har vært etterspurt for vurdering. Stoffene har heller ikke fremstått som direkte aktuelle i forkant eller i tidsrommet for vurderingen. Hvilke stoffer som har fremstått som aktuelle kan ha blitt påvirket av kildegrunnlaget. Dermed er det nødvendig å påpeke at det kan være rusmidler som er aktuelle, men hvor grenseverdiene ikke er vurdert. Samtidig har vurderingen forsøkt med sine begrunnelser å gi et bilde av viktige momenter rundt bruk og doser brukerne kjøper. Denne vurderingen kan derfor være et grunnlag for å bedre forstå generell praksis for bruk av de omtalte stoffgruppene.

Vurderingen har sitt utgangspunkt fra de åpne rusmiljøene i Oslo og gatemarkedet de utgjør. Gatemarkedet i Oslo kjennetegnes av å være store markeder med høy grad av tilgjengelighet

og lav pris sammenlignet med andre regioner i Norge og andre markeder. Dette kan forklare de ekstreme øvre verdiene i doseberegningene som kan tenkes å avvike fra andre markeder og regioner.

Vedlegg om terskelverdier for forespurte rusmidler

Metylendioksymetamfetamin

Metylendioksymetamfetamin omtales ofte som «MDMA». I brukermiljøer brukes MDMA om pulver- eller krystallformen av stoffet. Dette er ulikt fra tidligere hvor «Ecstasy» henviste til samme stoff, men da i form av tablett. Ecstasytabletter omsettes og brukes nå i betydelig mindre grad enn tidligere. Sammenlignet med MDMA, virker det ikke å være et særlig marked for Ecstasy.

Omsetning og bruk av MDMA er preget av såkalt rekreasjonsbruk. Markeder for MDMA er egne miljøer eller enkeltpersoner med preferanser for rusopplevelsen ved bruk av stoffet. En av de praktiske konsekvensen av slike markeder er en mer presis dosering av stoffet sammenlignet med andre rusmidler. MDMA antas å ha en høyere renhetsgrad enn andre pulverstoffer. Dette kan bidra til en mer nøyaktig beregning av doser. Sammenlignet med bruk av andre sentralstimulerende rusmidler, synes rekreasjonsbruk av MDMA synonymt med inntak av mindre doser. Dette gjør at normale brukerdoser er oppgitt i milligram. Bruk av milligram som måleenhet er mer nøyaktig og er dermed å foretrekke ved angivelser av doser. Unntaket er ved kjøp av MDMA. En større måleenhet i gram synes mer dekkende for alle former for omsetning.

Omsetning i gatemarkedet og bruk relatert til dette markedet øker måleenheten. Dosene som omsettes i gatemarkedet er større og mindre nøyaktige enn de i rekreasjonsmiljøer. Disse faktorene synes å trekke doser opp i størrelse. For rekreasjonsmiljøer og gatemarkedet virker betegnelsen halvt gram dekkende for ulike typer dosering og omsetning. I omsetning tilpasset et høyere og mer ekstremt forbruk, er kjøp av doser på ett gram øvre relevante dose om hensikt er å handle til eget forbruk.

Gjennomsnittlig brukerdose: 125 milligram. Varierer fra 75 til 200 milligram.

Vanlig forbruk per døgn: 300 milligram. Varierer fra 150 til 500 milligram.

Vanlig kjøp av dose til eget forbruk: 0,5 gram. Varierer fra 0,2 til 1 gram.

	Uteseksjonen	Postadresse: Maridalsveien 3 0178 Oslo	Telefon: 23 46 04 40 Telefaks: 23 46 04 69	Org.nr.: 979588933
		Leder: Børge Erdal, mob.tlf. 913 40 462, e-post: borge.erdal@vel.oslo.kommune.no		
		E-post: postmottak.us@velferdsetaten.oslo.kommune.no		
		Web: www.uteseksjonen.no		